قازىنا كىرىسى ورنىقتى ارتىپ، حالىق تۇرمىسى شىعىسىن قامتاماسىز ەتۋ پارمەندى بولدى

ـــ الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭنىڭ ەكونوميكالىق ساندى مالىمەتىنە تالداۋ جاساۋ (5)

تيانشان باعامى

☐ **انار بولات \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى ران حۋ**

بيىل جىل باسىنان بەرى شىنجياڭنىڭ ٴار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى بەلسەندى قازىنا ساياساتىن كۇش سالا اتقارىپ، زەيىن ـ زەردەنى ۇيىستىرىپ، كۇش ـ قۋات توپتاپ، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتىپ، حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانىپ، ارتۋدى ورنىقتىرىپ، قازىنالىق كىرىستى ورنىقتى، ٴبىرشاما جەدەل ارتتىرۋدى پارمەندى جەبەپ، قازىنالىق شىعىستا قاجەتتى ۋدەمەلىلىكتى ساقتادى.

الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭنىڭ ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى سايكەس مەزگىلدەگىدەن 16.4% ارتىپ، ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ شىعىسى سايكەس مەزگىلدەگىدەن 7% ارتىپ، شىنجياڭ ەكونوميكاسىنىڭ دامۋىندا ساپانىڭ ٴونىمدى جوعارىلاۋى مەن سانىنىڭ ۇيلەسىمدى ارتۋىن جۇزەگە اسىرۋعا ۇلەس قوستى.

سالىق كىرىسى ورنىقتىلىق بارىسىندا جاقسارۋعا بەت الدى سالىقتا جاتپايتىن كىرىس ٴبىرشاما جەدەل ارتتى

بيىل الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭنىڭ ٴار دارەجەلى قازىنا ـ سالىق تاراۋلارى كىرىستىڭ مەجەلى نىساناسىن ٴجىتى قاداعالاپ، بەلسەندى قازىنا ساياساتىنان ويداعىداي پايدالانىپ، جوعارى ساپالى قازىنا قايىنارىن، باجى قايىنارىن جەتىلدىرىپ، قازىنالىق كىرىستىڭ سەرپىمدىلىگى مەن ارىنىن قۇلشىنا جوعارىلاتتى. ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى العاشقى جارتى جىلدا كەڭ كولەمدە ارتۋ نەگىزىندە، ٴۇشىنشى ماۋسىمدا ۇزدىكسىز ارتۋ جاعدايىن ساقتادى ٴارى ەكى ورىندى سانمەن ارتۋدى ساقتادى.

1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن شىنجياڭنىڭ ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى 160 ميلليارد 180 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 22 ميلليارد 620 ميلليون يۋان ارتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 16.4% ارتىپ، بۇكىل ەلدە 5 ـ ورىندا تۇردى. مۇندا سالىق كىرىسى 101 ميلليارد 840 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 10.8% ارتقان؛ سالىقتا جاتپايتىن كىرىس 58 ميلليارد 340 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 27.7% ارتقان.

اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى ليۋ حايان بىلاي دەپ تانىستىردى: 1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن شىنجياڭنىڭ سالىق كىرىسى ەكى ورىندى سانمەن ارتۋ جاعدايىن ۇزدىكسىز ساقتاپ، سالىقتىڭ ورنىقتى ارتۋ بارىسىنداعى ماڭىزدى تىرەكتىك رولىن ساۋلەلەندىرگەن. باستى سالىق تۇرىنەن قاراعاندا، بيىل الدىڭعى 3 ماۋسىمدا ارتقان قۇن سالىعىن ىركىپ، دولايلاستىرىپ سالىق قايتارۋ پايداسى كورنەكتى ارتىپ، بۇكىل شىنجياڭنىڭ ەل ٴىشى ارتقان قۇن سالىعى 40 ميلليارد 760 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 40.6% ارتقان؛ جەكەلەردىڭ تابىس سالىعى 5 ميلليارد 920 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 3.5% ارتىپ، بىردەي ٴبىرشاما جاقسى ارتۋ جاعدايىن ساقتاعان.

”الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭ بايلىق باسىمدىعىن ەكونوميكالىق باسىمدىققا اينالدىرۋدى جەدەلدەتىپ، سالىقتا جاتپايتىن كىرىستى ارتتىرۋدى جەدەلدەتتى“. ليۋ حايان بىلاي دەپ تالداۋ جاسادى: ٴار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى باسى ارتىق تومەن ٴونىمدى مال ـ مۇلىكتى بەلسەنە جانداندىردى. جارتىلىستىق بايلىق تاراۋلارى جاسىل كەن كاسىبىن دامىتۋدى كۇش سالا جەدەلدەتىپ، كەن ونىمدەرى بايلىعىن بارلاۋ، اشۋ تەبىنىن ارتتىردى، كەن ونىمدەرى بايلىعى ارناۋلى كىرىسى قاتتى كىرىستى زور مولشەردە ارتتىرۋعا تۇرتكى بولدى. 1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن مەملەكەت مەنشىگىندەگى بايلىقتان (مال ـ مۇلىك) اقىلى پايدالانۋ كىرىسى 29 ميلليارد 210 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 41.5% ارتقان، مۇنىڭ ىشىندە كەن كاسىبى ۇقىعىن وتكەرمەلەپ بەرۋ پايداسى 9 ميلليارد 270 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 126.8% ارتىپ، سالىقتا جاتپايتىن كىرىستىڭ زور مولشەردە ارتۋىنا تۇرتكى بولدى.

ليۋ حايان مىنالاردى ٴبىلدىردى: ٴتورتىنشى ماۋسىمدا شىنجياڭ قازىناسى ”8 ٴبىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىنىڭ“ دامۋىن قولداۋدى ارقاۋ ەتىپ، قازىنا ـ سالىق ساياساتىن فينانس، كاسىپ سالاسى، قارجى قوسۋ، ٴوڭىر سياقتى ساياساتتارمەن سايكەستىرۋدى، ۇشتاستىرۋدى كۇشەيتىپ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالىلاندىرۋ ارقىلى تيجارات تۇلعالارىنىڭ دامۋىنا قولداۋ كورسەتىپ، ساپالى سالىق قايىنارىن جەتىلدىرىپ، قازىنالىق كىرىستىڭ ساپاسىن ساپالىلاندىرىپ، قازىنالىق كىرىستىڭ ارتۋ تەبىنىن كۇشەيتەدى. سونىمەن بىرگە قازىنا تاراۋلارى بەلگىلەمەگە ساي سالىقتا جاتپايتىن كىرىس ۇيىمداستىرىپ، كەن ونىمدەرى بايلىعىن وتكەرمەلەۋ پايداسىن جيناۋدى كۇشەيتىپ، باسى ارتىق مال ـ مۇلىكتى ٴبىر جاقتى ەتۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، شىنجياڭنىڭ سالىقتا جاتپايتىن كىرىسىن زاڭ بويىنشا ۇيلەسىمدى ارتتىرادى.

قازىنالىق شىعىس كۇشتى تەبىنىن ساقتادى ٴتۇيىندى شىعىستا ۇزدىكسىز كۇش سالىندى

1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن بۇكىل شىنجياڭدا ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ شىعىسى 468 ميلليارد 890 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 30 ميلليارد 610 ميلليون يۋان ارتىپ، ارتۋ مولشەرى 7% بولدى.

ليۋ حايان بىلاي دەپ تانىستىردى: بيىل جىل باسىنان بەرى شىنجياڭ قازىناسى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، شىعىس قۇرىلىمىن ۇزدىكسىز ساپالىلاندىرىپ، كوپ ارنامەن، ٴتۇرلى جولدارمەن قازىنالىق قارجىنى توپتاپ، مەملەكەتتىڭ استىق حاۋىپسىزدىگىن جانە ماڭىزدى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن قامداۋدى ٴتۇيىندى قولدادى؛ بۇكىل قوعامدا جاڭالىق اشۋدى تەرەڭدەتۋ ارقىلى دامۋعا دەم بەرۋدى قولداپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدىڭ جەتەكشىلىك رولىن اناعۇرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىردى؛ حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، قاتىناس، ٴجۇرىس ـ تۇرىس، حالىق تۇرمىسىن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۋ، ازىق ـ تۇلىك، ٴدارى ـ دارمەك سياقتى ٴتۇيىندى سالالارعا ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، قازىنا مەن ەكونوميكانىڭ بىرلەسىپ ارەكەتتەنۋىن، سايكەسۋىن، ٴوزارا جاردەم بەرۋ رولىن ونان ارى ساۋلەلەندىرىپ، باسىمدىقتارىمەن ٴوزارا تولىقتايتىن، جوعارى ساپالى دامىعان جاڭا جاعدايدى قۇلشىنا قالىپتاستىردى.

نەگىزگى ساتىدا ”ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ“ تومەنگى شەگىن مىقتى بەكەمدەۋ جاعىندا، شىنجياڭ قازىناسى ايماق، وبلىس، قالانىڭ ”ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ“ تومەنگى شەگىن بەكەمدەۋ جاۋاپكەرشىلىگى مەن اۋدان، قالا، رايوننىڭ ”ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ“ تولىق جاۋاپكەرشىلىگىن قاتايتىپ، ناقتىلاندىرىپ، ”ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ“ شىعىسىنىڭ مەجە ەسەپ ورنالاستىرۋى مەن مەجە ەسەپ اتقارۋ بارىسىنداعى الدىمەن ىستەۋ تارتىبىنە كەپىلدىك ەتتى. سونىمەن بىرگە ٴار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى نەگىزگى ساتىنىڭ قازىنالىق جاقتان وتكەرمەلەپ تولەۋ كولەمىن ۇلعايتىپ، قازىنا كۇشىن تومەنگە ٴتۇسىرۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ ”ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋ“ قازىنالىق قۋات قامتاماسىزدىعىن كۇشەيتتى.

ليۋ حايان مىنالاردى ٴبىلدىردى: شىنجياڭ قازىناسى قازىنا ـ ەكونوميكا اينالىمىن باقىلاۋ ـ تەكسەرۋدى جانە جاعدايعا تالداۋ جاساۋدى كۇشەيتىپ، جەر ـ جەردىڭ، تاراۋلاردىڭ مەجە ەسەپتى اتقارۋ جاعدايىن ٴجىتى قاداعالاپ، قازىنا قارجىسىن تىكە جەتكىزۋ مەحانيزمىنەن ويداعىداي پايدالانىپ، قازىنا شىعىس قارقىنىن ۇيلەسىمدى جەدەلدەتىپ، قارجىلاي تولەۋ ونىمدىلىگىن جاپپاي جوعارىلاتىپ، ٴتۇرلى قازىنا ساياساتتارىنىڭ ەرتەرەك تياناقتانىپ ونىمدىلىك كورسەتۋىن ىلگەرىلەتەدى.

حالىق تۇرمىسى شىعىسىنىڭ ۇستاعان سالىستىرماسى 70%تەن استى ٴتۇيىندى شىعىستاردىڭ قامتاماسىز ەتىلۋى نەداۋىر ويداعىداي بولدى

بيىل جىل باسىنان بەرى بۇكىل شىنجياڭداعى ٴار دارەجەلى قازىنا حالىقتى وزەك ەتۋ سىندى دامۋ يدەياسىن بەرىك ورناتىپ، ٴتۇيىندى حالىق تۇرمىسى شىعىستارىن قامتاماسىز ەتۋ سەرپىنىن كۇشەيتىپ، حالىق تۇرمىسى قۋات ـ ىرىسىن ۇزدىكسىز مولايتىپ، دامۋ جەتىستىكتەرىنىڭ حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزۋىن، جۇرت تىلەگىن ۇيىستىرۋىن ىلگەرىلەتتى. الدىڭعى 3 ماۋسىمدا بۇكىل شىنجياڭنىڭ حالىق تۇرمىسى شىعىسى 365 ميلليارد 130 ميلليون يۋان بولىپ، ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ شىعىسىندا ۇستاعان سالىستىرماسى 77.9% بولدى.

ناقتى شىعىس تۇرىنەن قاراعاندا، وقۋ ـ اعارتۋ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ جانە جۇمىستاندىرۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق، قالا، اۋىل، الەۋمەتتىك اۋماق، اۋىل شارۋاشىلىعى، ورمان، سۋ، قاتىناس ـ تاسىمال شىعىسىنىڭ ۇستاعان سالىستىرماسى جەكە ـ جەكە 17.5%، 13.1%، 9.1%، 6.8%، 16.8%، 7.1% بولعان، ٴتۇرلى نەگىزگى حالىق تۇرمىسى ساياساتتارى نەداۋىر ويداعىداي تياناقتاندىرىلعان.

ليۋ حايان بىلاي دەپ تانىستىردى: ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ جاعىندا، الدىڭعى 9 ايدا شىنجياڭ قازىناسى 19 ميلليارد 323 ميلليون يۋان قارجى ورنالاستىرىپ، جالپى حالىقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۋ ينجەنەرياسىن اتقارۋ، مەملەكەت پەن اۆتونوميالى رايون دارەجەلى وڭىرلىك ەمدەۋ ورتالىعى، اۋدان دارەجەلى شيپاحانا قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ، ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارىنىڭ قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق دارىندىلارى قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ، تۇرعىنداردىڭ سالاماتتىعىن وزەك ەتكەن باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ ۇلگىسىن ىلگەرىلەتۋ جونىندە ىزدەنىس جاساۋ، كوپ ساتىلى ەمدەۋدى قامتاماسىز ەتۋ جۇيەسىن قۇرۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ، نەگىزگى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋدىڭ بىركەلكىلەنۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ سياقتىلارعا جۇمسادى.

”الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭ قازىناسى الدىن الا جوسپارلاپ، ىرىقتىلىقپەن ىسكەرلىك كورسەتىپ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ جانە جۇمىستاندىرۋ شىعىسىنا 56 ميلليارد 978 ميلليون يۋان ورنالاستىرىپ، حالىق تۇرمىسى تومەنگى شەگىن مىقتاپ بەكەمدەدى“. ليۋ حايان بىلاي دەدى: 1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن شىنجياڭ قازىناسى جۇمىستاندىرۋ قوسىمشا قاراجاتىنا 2 ميلليارد 624 ميلليون يۋان ورنالاستىرىپ، جوعارى مەكتەپتەن وقۋ تاۋىسقان، جۇمىسسىزدىق تىركەۋىنە الدىرعان 16 ـــ 24 جاس ارالىعىنداعى جاستاردى، اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەك كۇشتەردى جانە جۇمىستانۋ قيىن ادامداردى ٴتۇيىن ەتە وتىرىپ، جۇمىستانۋ ارناسىن كەڭەيتىپ، جۇمىستانۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋ تۇعىرىن ورناتىپ، جۇمىستانۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىن ٴوز جەرىندە، جاقىن ماڭدا جۇمىستانۋعا، اۋىلعا قايتىپ دەربەس شارۋاشىلىق قۇرۋعا كوپ ارنامەن جەتەكتەدى.

جۇمىستانۋ ارقىلى حالىققا تيىمدىلىك جاساۋ ينجەنەرياسىن زور كۇشپەن اتقارعانىنان سىرت، شىنجياڭ قازىناسى قيىنشىلىعى بار بۇقارانى قۇتقارۋ جانە ولارعا كومەكتەسۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ، قوعامدىق قامسىزداندىرۋ مامىلەسىن جوعارىلاتۋ جاقتارىندا قازىنالىق شىعىستى بارىنشا كوبەيتتى. ”الدىڭعى 3 ماۋسىمدا شىنجياڭ قازىناسى قيىنشىلىعى بار بۇقاراعا بەرىلەتىن قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ قارجىسىنا 8 ميلليارد 444 ميلليون يۋان ورنالاستىرىپ، ٴتۇرلى قوعامدىق قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ مامىلەسىنىڭ دەر كەزىندە تولىق تاراتىلۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى“، ـ دەدى ليۋ حايان.

”شىنجياڭنىڭ قالا مەن اۋىل تۇرعىندارىنىڭ نەگىزدىك زەينەتاقى دەڭگەيى تاعى كورنەكتى جوعارىلادى“. ليۋ حايان بىلاي دەپ تانىستىردى: بيىل قالا مەن اۋىل تۇرعىندارىنىڭ نەگىزدىك زەينەتاقىسىنىڭ ەڭ تومەنگى ولشەمى ٴار ايدا ادام باسىنا 165 يۋانعا ٴوسىرىلدى، وتكەن جىلداعىدان 10 يۋان ارتىپ، قامسىزداندىرۋعا قاتىناسقان ٴبىر ميلليون 270 مىڭ بۇقارا ٴمۇنان يگىلىكتەندى.

شىنجياڭ ٴان ـ بيلەرى بۇكىل ەلدە ”جەلەگىن اشتى“

☐ **انار بولات \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى يىن لۋ**

10 ـ ايدىڭ 28 ـ، 29 ـ كۇندەرى كولەمدى مۋزيكا، ٴبي، ولەڭ، سۋرەت قويىلىمى «جەلەگىڭدى اش ـــ شىنجياڭ جاقسى جەر» شي ـ ان چانبا باۋلي تەاترحاناسىندا 9 ـ كەزەكتى جىبەك جولى حالىقارالىق كوركەمونەر فەستيۋالىنىڭ اياقتاۋ كونسەرتى رەتىندە قويىلدى، 2 رەتكى كونسەرتتە 2000داي كورەرمەن شىنجياڭ ٴان ـ بيلەرىنىڭ كەلبەتى مەن وسى زامان تىنىسىن ابدەن سەزىندى.

”ٴبىر جىلدان استام ۋاقىتتان بەرى «جەلەگىڭدى اش ـــ شىنجياڭ جاقسى جەر» قويىلىمى 39 رەت قويىلىپ، ەل ىشىندەگى 9 قالا مەن رايوندى ارالاپ، جەر ـ جەردەگى كورەرمەندەردىڭ ەرەسەن نازار اۋدارۋى بارىسىندا ۇزدىكسىز كەمەلدەنە ٴتۇستى، شىنجياڭنىڭ وسى كوركەمونەر سالتاناتىنىڭ ’بەرەر ٴلاززاتى‘ ونان ارى كۇشەيدى“، ـ دەدى 10 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى كەشتە كونسەرت قويىپ بولعان سوڭ شىنجياڭ كوركەمونەر تەاترحاناسى ٴان ـ ٴبي ۇيىرمەسىنىڭ ارتيسى ەربول جەڭىسبەك.

جالعىز داپتىڭ سۇيەمەلدەۋىمەن ورىندالعان جەكە ٴبي، باسقا ەشقانداي مۋزيكا سۇيەمەلى جوق، تەك داپ اۋەنى عانا بار. ال جەكە ٴبي ـــ داپ ٴۇنىنىڭ فورماسى. داپپەن سۇيەمەلدەنگەن ٴبي «ٴجۇزىم ٴۇزۋ» كوركەمونەرلىك بەينەلەۋ تاسىلىندەگى باتىل جاڭالىق بولدى، وتىرعان كورەرمەندەر دۇركىرەتە شاپالاق سوعىپ، الاقايلادى. ”داپ قاعۋ ونەرى كەرەمەت، ٴبي ٴتىلى دە وتە باي ەكەن“. مۇنداي جاڭاشا بىرىكتىرۋ كورەرمەن يۋي ميندى تاڭداي قاقتىردى.

شىنجياڭ كوركەمونەر تەاترحاناسى ۇلتتىق اسپاپتار وركەسترىنىڭ داپشىسى پارحات ياسىننىڭ جاتىق تا باي داپ قاعۋ نومىرىندە كورەرمەندەر شاپالاق سوعىپ ريتىمگە ىلەسىپ، ٴوزارا اسەرگە بولەندى. ”ٴجۇزىم ٴۇزۋشى بويجەتكەن“ ساحناعا جۇگىرىپ شىققانىنان كەيىن بىردە كۇلىمسىرەپ، بىردە قاباق شىتا قالادى، ٴبىر اتتاپ، ٴبىر قيمىلدايدى، ٴار ارەكەتى داپ ۇنىمەن كەرەمەت سايكەسىم تاپتى.

”بۇل ۇزاق ۋاقىت سايكەسە جاتتىعۋدىڭ ارقاسى. داپ ىرعاعى مەن ٴبي ارەكەتىن بىرلىككە كەلتىرىپ، بىردە تەزدەپ، بىردە باياۋلاعاندا تابيعي تىنىس الۋ ٴۇشىن، ارناۋلى ٴبي ۇيرەندىم، ٴوزىم بيلەي العاندا عانا، داپتىڭ ىرعاعىن ٴبيشى سەرىگىمنىڭ ارەكەتىنە سايكەستىرە الامىن“، ـ دەدى پارحات.

”تۇتاس ەلدى ارالاپ كونسەرت قويۋ باستالعانىنان كەيىن، بارعان جەردىڭ بارىندە شىنجياڭنىڭ ٴان ـ ٴبيىن ۇناتاتىن سانسىز ادام كەلىپ كوردى، كۇۋايشان قيمىلىندا كوپشىلىك بىزبەن بىرگە بيگە باستى“. «ٴجۇزىم ٴۇزۋدى» ورىنداعان شىنجياڭ كوركەمونەر تەاترحاناسى ٴان ـ ٴبي ۇيىرمەسىنىڭ ٴبيشىسى ٴزۇلميرا يمىنجان بىلاي دەدى: ارتيست تاماشا كونسەرتتى كورەرمەندەرگە جەتكىزىپ قانا قويماي، كورەرمەندەردەن قولداۋ تابۋى، ولاردىڭ تۇراقتاندىرۋىنا يە بولۋى جانە ولاردىڭ ۇسىنىستارىن الۋى كەرەك.

شىنجياڭنىڭ ٴانى اسەم، ٴبيى ادەمى، تابيعاتى كوركەم، ادامى ٴتىپتى سۇلۋ. مۋزيكالى قىسقا تەاتر «شەكارا قورعاۋشى» كورەرمەندەردىڭ كوز جاسىن كولدەتتى. ”1 ـ شىلدە وردەنىنىڭ“ يەگەرى ۋي ديۋۋدىڭ، ”حالىق ۇلگىسى“ مەملەكەتتىك داڭق اتاعىنىڭ يەگەرى بۇرماحان مولدونىڭ ٴۇنسىز ۇلەس قوسىپ، اۋىر مىندەت ارقالاپ العا تارتقان اڭگىمەلەرى كوركەمونەر شەبەرلىگىمەن كورەرمەندەردىڭ كوز الدىنا كەلىپ، كوڭىلىنە ۇيالاپ، كورەرمەندەردىڭ دۋ قول شاپالاقتاعان قۇرمەتىنە بولەندى.

«كوكتوعايداعى شوپان» كورەرمەندەردى ەلىتتى، كەڭ تارالعان بۇل ٴان كەزىندە كوپتەگەن كورەرمەندەردىڭ نازارىن التايدىڭ كوكتوعايىنا، ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسىنا اۋدارىپ ەدى، ولار شوپان مەن مارتاشى ايەل جونىندەگى قيىردى شالعان قيالمەن شىنجياڭعا كەلدى.

”اكەلگەن ٴان ـ ٴبي ونەرلەرىمىز ارقىلى ٴتىپتى دە كوپ ادامدى شىنجياڭعا بارۋعا، اندە سۋرەتتەلگەن كوركەم كورىنىستى ٴوز كوزدەرىمەن كورۋگە باۋراۋ دا وسى كونسەرتىمىزدىڭ ٴمانىنىڭ ٴبىرى“، ـ دەدى «كوكتوعايداعى شوپان» ٴانىن ورىنداعان ەربول.

ارتيستەر قوشتاسقانىنان كەيىن، ساحنا استىنداعى كورەرمەن ليۋ يبونىڭ كوڭىلى ساباسىنا تۇسە قويمادى، ”قاتتى اسەرلەندىم، شىنجياڭدا ساياحاتتاپ جۇرگەندە ٴار ۇلتتىڭ ٴان ـ ٴبيىن كورىپ كوڭىلدەنگەن، شات ـ شادىمان سەزىم تاعى دا ويىما ورالدى. مەن كوپشىلىككە شىنجياڭعا بارىپ كورۋ ۇسىنىسىن بەرەمىن، ٴسوز جوق، مەن سياقتى كوپ قۋانىشقا يە بولادى“. ليۋ يبو ٴوزىنىڭ وتباسىنداعىلارمەن بىرگە كەلەر جىلى وڭتۇستىك شىنجياڭدى ساياحاتتاۋدى جوسپارلاپ وتىرعانىن ايتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شارۋالاردىڭ كىرىستەرىن ارتتىرىپ، بايۋى، حالىق تۇرمىسى نىساندارىنىڭ تياناقتانۋى، مەملەكەتتە ٴبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ٴتىل ـ جازۋ بويىنشا باۋلۋ، قىستاق دارەجەلى ۇيىمداردىڭ رولىن ساۋلەلەندىرۋى سياقتى جاعدايلاردى سول جەردىڭ ىزىندە ۇعىستى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى تەڭعىلىقتى ورىستەتۋمەن ۇشتاستىرىپ، ”ٴتورتتى نەگىزگى ساتىعا جەتكىزۋ“ تالابىن تياناقتاندىرىپ، نازاردى ”ٴتورت ٴتۇيىندى مىندەتكە“ شوعىرلاندىرىپ، حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى ورگانىنىڭ قىستاقتا تۇرۋ قىزمەتىن جوعارى ساپامەن ويداعىداي ىستەۋ كەرەك. قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتتەرىنىڭ ۇيرەتۋ، كومەكتەسۋ، جەتەلەۋ رولىن ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، جەرگىلىكتى كادرلاردى باۋلىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ باسقارۋ قابىلەتىن جاپپاي جوعارىلاتىپ، ”ماڭگى تاپجىلمايتىن قىزمەت اترەتىن“ قۇرۋ كەرەك. حالىق قۇرىلتايىنىڭ قىستاقتا تۇراتىن كادرلارىنىڭ باسىمدىعىن ساۋلەلەندىرىپ، زاڭمەن باسقارۋ ۇگىت ـ تاربيەسىن كۇش سالا ورىستەتىپ، زاڭمەن باسقارۋ لەكسياسى، زاڭ بىلىمدەرى زەيىن سىناۋ جارىسى، بۇقارانىڭ ٴوز باسىنان وتكەرگەنى ارقىلى زاڭ ايتۋ سياقتى كوپ ٴتۇرلى فورمالار ارقىلى ٴار ۇلت بۇقاراسىن مەملەكەت تانىمى، ازامات تانىمى، زاڭمەن باسقارۋ تانىمىن شىنايى كۇشەيتىپ، سانالى تۇردە زاڭعا قۇرمەت ەتەتىن، زاڭدى ۇيرەنەتىن، زاڭعا بويسۇناتىن، زاڭدى قولداناتىن جاقسى ازامات بولۋعا جەتەلەۋ كەرەك.

ٴزۇمرات وبۇل تاعى لوق اۋىلىنداعى، سايباق اۋىلىنداعى جانە باييالىق قالاشىعىنداعى ٴبىر ٴبولىم حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلدەرىنىڭ بايلانىس پۋنكتىنە بارىپ، قۇرىلىس جۇرگىزۋ جانە ۋاكىلدەردىڭ پۋنكتكە كىرىپ مىندەت وتەۋى سياقتى جاعدايلاردى جۇمىس باسىندا ۇعىستى ٴارى ۋاكىلدەرمەن اڭگىمەلەسىپ، پىكىر اۋىستىردى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ٴار دارەجەلى حالىق قۇرىلتايلارى ۋاكىلدەر ”وتاۋ، كەڭسە، پۋنكتتەردى“ جۇيەلەندىرۋ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، تۇتاس بارىستاعى حالىق دەموكراتياسىنىڭ نەگىزگى شەبى، بۇقارامەن بايلانىس جاساۋ، بۇقاراعا قىزمەت وتەۋ جۇرەكتەس كوپىرى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسى ۋاكىلدەرىنىڭ كولەمدى ۇگىت لەكسياسىن جانە ”10 مىڭ ۋاكىل 10 مىڭ وتباسىنا بارۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق امالياتتىق قيمىلىن ىشكەرىلەي ورىستەتۋ كەرەك. ٴار دارەجەلى حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلدەرى ٴار ۇلت بۇقاراسىمەن بايلانىستى قويۋلاتىپ، قوعام جاعدايىن، حالىق رايىن ىشكەرىلەي ۇعىسىپ، بەلسەنە اڭىس ەتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تىلەگى مەن ٴۇمىتىن تياناقتاندىرىپ، جاۋاپ قايتارىپ، شىنجياڭدى زاڭمەن باسقارۋدى، جوڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتىپ، شىنجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ، جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋ، نەگىزگى ساتىنىڭ قوعامدىق باسقارۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ سياقتى جاقتاردا بەلسەندى رول اتقارىپ، جوڭگو ۇلگىسىندەگى وسىمالاندىرۋدىڭ شىنجياڭ امالياتىن ىلگەرىلەتۋگە زەيىن ـ زەردەنى، كۇش ـ قۋاتتى ۇيىستىرۋ كەرەك.

لي نيڭپيڭ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴشارىپقان كارىم جولداس پارتيامىز تاربيەلەپ شىعارعان تاڭداۋلى از ۇلت باسشى كادرى، پارتياعا ادال، باستان ـ اياق يدەيادا، ساياسيدا، ارەكەتتە پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن وسكەلەك ٴبىر اۋىزدىلىقتى ساقتاپ كەلدى. ٴشارىپقان كارىم جولداس ۇزاق ۋاقىت نەگىزگى ساتىدا قىزمەت ىستەدى ٴارى باسشىلىق مىندەتىن ارقالادى، كاسىپكە شوگەل، ستيلى ناقتى، بۇكىل رايوننىڭ مەملەكەت جەر بايلىعىن ورنالاستىرۋدى اناعۇرلىم ساپالاندىرۋىن جەبەپ، مەملەكەت جەر بايلىعىن باسقارۋ ٴتارتىبىن اناعۇرلىم ارناعا ٴتۇسىرۋدى ىلگەرىلەتۋگە كورنەكتى ۇلەس قوستى.

اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەستىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى مىندەتىن وتەگەن كەزىندە، پارتيانىڭ لۋشيان، باعىت ـ ساياساتتارى مەن اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، اتقارىپ، بايلىقتى اشۋ، پايدالانۋ، جاڭاشا ونەركاسىپتەندىرۋ سياقتى سالالارعا بەلسەنە اقىل ـ كەڭەس بەرىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ دامۋىنا دەم بەردى. باسشىلىق مىندەتىنەن بوساعانىنان كەيىن دە اۆتونوميالى رايوننىڭ رەفورما جاساۋ، دامۋ، ورنىقتىلىق ىستەرىنە ٴباز ـ باياعىسىنداي كوڭىل ٴبولىپ، شىنجياڭنىڭ قوعامدىق ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىعىنا بەلسەنە ۇلەس قوستى.